

### 30 års krig i Guds navn (1), 1979-1989

Tema: Det arabiske forår  
Fag: Samfundsfag, historie, religion  
Målgruppe: Lærere på gymnasiale uddannelser

DR2, 29.01.2013, 52 min.

For at forstå den rolle, som religion spiller i nutidens internationale konflikter, må man gå tilbage til året 1979, der markerer en tilbagevenden af Gud i hjertet af politik. Det år lancerer den kristne fundamentalist og præsident Ronald Reagan med en fælles bøn sit korstog mod kommunismen. Verden er delt mellem to politiske blokke, Øst og Vest, men i løbet af få år går den kommunistiske Østblok i opløsning. Vestblokken udnytter i starten religiøse oprør mod kommunismen i mange lande, men på længere sigt undervurderer Vestens koldkrigsfolk helt, hvilken kraft religiøse ideologier skal få i årene fremover. Et afgørende vendepunkt finder sted i Iran, som har været styret af den vestligt indstillede diktator Shah Reza Pahlavi. Det iranske folk gør oprør mod undertrykkelsen ved at støtte den exilerede, religiøse leder ayatollah Khomeini. Han undervurderes af Vesten og fører helt uventet historiens første islamiske revolution til sejr, og det fører snart efter til en grusom krig mellem Irans shiamuslimer og Iraks sunnimuslimer, da Saddam Hussein invaderer Iran. Den otte år lange krig fra 1980-1988 ender uden sejrherre, men koster mindst en halv million mennesker livet. I 1980 udnævner Israel byen Jerusalem til sin hovedstad, og provokerer dermed muslimer og kristne for hvem byen også er hellig. Og snart er Israel endnu engang under angreb fra muslimsk side.



Billedet er fra tv-udsendelsen.

## Faglig relevans/kompetenceområder

### Historie, stx:

#### **1914-1989: Kampen om det gode samfund**

- ideologiernes kamp
- afkolonisering
- Murens fald.

#### **1989-i dag: Det globale samfund**

- Nye grænser og konflikter.

### Samfundsfag A, stx:

#### **Økonomi**

- makroøkonomiske sammenhænge, multiplikatorvirkning, målkonflikter og styring nationalt, regionalt og globalt.

#### **International politik**

- aktører, magt, sikkerhed, konflikter og integration i Europa og internationalt
- globalisering og samfundsudvikling

#### **Politik**

- magt- og demokratiopfattelser nationalt, regionalt og globalt, herunder betydningen af retssystemet

#### **Religion, stx**

- fortolke og vurdere religiøse synspunkter og problemstillinger såvel ud fra en religiøs selvforståelse som ud fra sekulære, herunder religionskritiske, synsvinkler
- formulere sig om væsentlige problemstillinger vedrørende forholdet mellem religion og moderne samfund i en global kontekst

## Ideer til undervisningen

Denne Tv-udsendelse er første halvdel af en dokumentarfilm, der stiller skarpt på, hvornår og hvorfor islam og religion i det hele taget erstatter (den arabiske og persiske) nationalisme som drivkraft i de konflikter og krige, der har hærget Mellemøsten de sidste 35 år. Nogle af de historiske nøglesituationer nævnes i ovenstående indholdsbeskrivelse, men som en af de interviewede i udsendelsen siger, så er det særdeles interessant at lægge mærke til § 5 i Irans forfatning vedtaget 3 måneder efter ayatollah Khomeinis tilbagevenden til Iran. I fri oversættelse står der: Gud er målet, apostlen forbilledet og Koranen forfatningen.

Udsendelsen viser også, hvordan den vestlige verden (her: USA og Vest-europa) ved deres støtte til skiftende parter, alt efter hvad der i situationen har syntes opportunt, har medvirket til de fatale konflikter Verden har været og er vidne til. Udsendelsen prøver også at afdække, hvorfor religion er så stærk en drivkraft, at folk vil gå i døden i dens navn.

Der bliver arbejdet stringent med de historiske begivenheder, og alle konklusioner søges underbygget af interviews med centralt placerede personer samt analytikere.

Udsendelserne vil kunne indgå i og supplere flere forløb i **historie**, eks. forløb der har nyere Mellemøsten-historie som arbejdsfelt, både set lokalt, men også set i et større globalt perspektiv, ikke mindst et kold-krigsperspektiv. Men især forløb, hvor man søger årsager til hændelser, mere end redegørelser for hændelsesforløb.

Ligeledes vil udsendelserne kunne indgå i forløb i **samfundsfag** såvel med en verdensøkonomisk vinkling som en politisk vinkling. Og i den sammenhæng giver udsendelserne stof til eftertanke angående det store spørgsmål: Styrer økonomien politikken eller omvendt?

Og endelig vil udsendelsen kunne indgå i forløb i **religion**, jf. udlægningen og betydningen af kristendommen, jødedommen og islam i de sidste 35 års konflikter i Mellemøsten.

**Denne udsendelse indgår i materialesættet "Det arabiske forår".**